

Deel 4: Lokale paragraaf

Bergen op Zoom

Wat betekent de regiovisie voor onze gemeente?

Belang van samenwerking in de Regio

Alle taken die met de regio West Brabant West (WBW) worden uitgevoerd betreffen wettelijke taken vanuit de Jeugdwet. Vanuit deze wet is de lokale gemeente verantwoordelijk voor de uitvoering van de Jeugdwet, met daarbij een wettelijke verplichting op de samenwerking in jeugdzorgregio's. Deze verplichting heeft onder andere tot doel te voorkomen dat zorgaanbieders voor enorme administratieve lasten komen te staan door een veelheid aan regels, werkwijzen en contracten. Er wordt niet aangegeven hoe gemeenten daarop samen moeten werken. Jeugdhulpregio WBW geeft gezamenlijk uitvoering aan de gedecentraliseerde jeugdzorgtaken vanuit een met zorgaanbieders ontwikkeld stelsel. Het doel hiervan is:

- De krachten en verantwoordelijkheden te bundelen;
- Gezamenlijke inkoop en contractbeheer (via het ZI2T);
- Kennis te delen en van elkaar te blijven leren (zoals de pilot 10 gezinnen);
- Uitvoering te geven aan professioneel opdrachtgeverschap;
- Volgens opdracht van het rijk het jeugdzorgstelsel te hervormen en uit te voeren binnen het beschikbare budget;
- Jeugdprofessionals in de toegang en niet vrij toegankelijke zorg worden gezamenlijk ingekocht;
- Gecertificeerde instellingen, Veilig Thuis/GIA, crisiszorg, Jeugdzorg Plus worden door de regio West-Brabant West samen met andere regio's ingekocht.

De samenwerking tussen de 9 gemeenten werkt goed. Processen worden op elkaar afgestemd, ervaringen worden uitgewisseld en er wordt van elkaar geleerd. Men is in staat om steeds tot één lijn te komen waardoor de regio op moeilijke dossiers als één kan communiceren richting andere regio's, partners en ministeries. Er is veel draagvlak bij de verschillende gemeenten voor de samenwerking.

Aansluitend op het Duisenbergrapport: "onderzoek naar het taakveld jeugd volgens de Duisenbergmethode maart 2020", is in deze regiovisie een lokale paragraaf opgenomen. De bedoeling is om de gemeenteraad beter in positie te brengen gelet op hun controlerende en kaderstellende rol bij de uitvoering van de Jeugdwet. De kaderstellende rol van de gemeenteraad komt tot uiting in de vaststelling van de regiovisie. De controlerende rol van de gemeenteraad zal na vaststelling tot uiting komen in de definiëring van lokale doelen, prestaties en indicatoren. Deze zullen opgenomen worden in de eerstvolgende P en C documenten na vaststelling van de regiovisie.

Hieronder gaan we in op de lokale situatie aan de hand waarvan lokale doelen, prestaties en indicatoren kunnen worden vastgesteld die aansluiten op de regiovisie.

1. Lokale toegang

Wat doen we in Bergen op Zoom:

- De gemeente Bergen op Zoom kent één integrale toegang voor Wmo, Jeugd en Participatie waar inwoners terecht kunnen met hulp- en ondersteuningsvragen. Heeft de vraag betrekking op jeugdhulp dan zal de medewerker intake de vraag doorzetten naar de jeugdprofessionals in de toegang. Op deze wijze zorgt de gemeente voor een snelle en adequate toeleiding naar passende voorliggende of niet vrij toegankelijke voorzieningen. Mocht het gaan om een complexe vraag op meerdere gebieden dan wordt één van de procesregisseurs betrokken. In samenwerking met een jeugdprofessional zorgt de procesregisseur voor de meest integrale, passende hulp en ondersteuning.
- In de laatste drie jaar is in Bergen op Zoom stevig ingezet op samenwerking met de huisartsen. Inmiddels zijn jeugdprofessionals aan huisartsenpraktijken verbonden. Bij de drie grootste praktijken werken jeugdprofessionals fysiek bij de huisartsen als praktijkondersteuner (POH)-Jeugd. De samenwerking tussen jeugdprofessional en huisarts blijkt zeer succesvol. De andere praktijken maken gebruik van casuïstiek overleggen. Hierdoor wordt eerder de juiste (voorliggende) ondersteuning ingezet. Het basisuitgangspunt voor deze samenwerking is het 'first time right' principe. Dit betekent dat we in één keer de juiste en meest passende hulp in zetten.
- Jeugdprofessionals bieden preventieve trainingen voor jeugdigen en hun ouders. De trainingen worden in groepsverband aangeboden. Meerwaarde hiervan is de steun aan elkaar. Bijvangst is dat er minder doorverwijzing naar Niet Vrij Toegankelijke Zorg (NVTZ) plaatsvindt en er minder wordt gemedicaliseerd. De trainingen worden geënt op het stelsel met als streven de trainingen breder aan te bieden binnen de regio.
- De vraag van de cliënt staat centraal in Bergen op Zoom. Om de jeugdigen zo snel en adequaat mogelijk toe te leiden is het Lean proces jeugd ontwikkeld. Dit proces richt zich op vermindering van administratieve lasten voor de jeugdprofessional. Inmiddels is er door middel van het Lean proces gerealiseerd dat wachtlijsten zijn verminderd en doorlooptijden zijn verkort.
- De Gemeente Bergen op Zoom biedt toegankelijke preventieve ondersteuning aan ouders die in het scheidingsproces zitten en vragen hebben over dit proces, zodat jeugdigen en gezinnen vroegtijdig passende ondersteuning ontvangen als ouders uit elkaar willen gaan. Wij werken hieraan via de Maatschappelijke Business Case Echtscheidingsloket. Deze heeft als doel echtscheiding geen vechtscheiding te laten worden en daar waar jeugdigen betrokken zijn de veiligheid te borgen. Er is een nauwe samenwerking met de Brabantse Wal gemeenten en het uniform hulpaanbod wat regionaal wordt aangeboden. Het uniform hulpaanbod is een samenwerking waarbij een rechter bij echtscheiding rechtstreeks naar een gespecialiseerde jeugdprofessional verwijst. De jeugdprofessional begeleidt op haar beurt het proces van inzet van hulp.
- Inzet op het terugdringen en voorkomen van laaggeletterdheid, zoals in het focusakkoord naar voren komt is een belangrijk speerpunt. Dit doen we actief door schoolbibliotheken uit te breiden en te behouden en door de voorleesexpres te blijven subsidiëren, met als uiteindelijk doel beter signaleren, actief terugdringen en voorkomen van laaggeletterdheid. Lokaal zal dit door middel van een Maatschappelijke Business Case geborgd worden. De verwachting is dat dit traject eind 2022 of begin 2023 zal starten.
- We vergroten en versterken de inzet en samenwerking op en met scholen door het koppelen van vaste jeugdprofessionals aan scholen. Hierdoor groeit de samenwerking tussen de school en de jeugdprofessional en krijgt vroeg-signalering een grotere rol met als doel te normaliseren en te de-medicaliseren. We maken hiermee steeds meer de beweging naar voren.

Visie

- We maken de beweging naar voren: Er is meer inzet in het voorliggend veld. Dit doen we door in te zetten op het opbouwen van een netwerk met het veld, vroeg-signalering, realiseren van een passend aanbod in het voorliggend veld, een gedegen analyse van de situatie van de inwoner, tijdige afschaling en samenwerking kinderdagverblijven, scholen en buitenschoolse opvang.
- Ondersteuning wordt geboden door jeugdprofessional. De jeugdprofessional is dé speler in het veld die bekend is met het zorglandschap en daarmee passende ondersteuning kan inzetten of bieden. Het direct verwijzen naar NVTZ kan daarmee in sommige gevallen voorkomen worden. Hiermee normaliseren we problematiek en voorkom je (dure) arrangementen die niet noodzakelijk zijn
- We zijn klantgericht: de jeugdigen en zijn gezin worden zo vroeg mogelijk, passend ondersteund. De ondersteuning is toegankelijk, zo dichtbij mogelijk, op elkaar afgestemd en passend bij de situatie van het gezin. Daarbij is eigen kracht van de jeugdige, ouder(s) en/of zijn sociale netwerk het uitgangspunt.
- We hebben oog voor de demografische kenmerken van Bergen op Zoom. Er is sprake van bovengemiddeld veel (licht) verstandelijk beperkten (lvb), geestelijke gezondheid zorg (ggz), (echt)scheidingen, (kinder)armoede, laaggeletterdheid en bijstandsuitkeringen. Jeugdprofessionals in de toegang zijn specifiek geschoold om signalen te herkennen en adequaat en integraal te handelen op juist deze kenmerken.

2. Integraliteit binnen het sociaal domein

De gemeenten hebben meer, nieuwe en andere taken gekregen door de transitie van de jeugdzorg, de invoering van passend onderwijs, de invoering van de nieuwe Wmo 2015, het scheiden van wonen en zorg en de komst van de participatiewet. Door deze ontwikkelingen is de gemeente verantwoordelijk voor bijna alle maatschappelijke ondersteuning aan, en een veilige leefomgeving voor, onze jeugdigen en gezinnen. Hierdoor zijn er meer mogelijkheden ontstaan voor het creëren van samenhang in de ondersteuning van onze jeugdigen en gezinnen en om de ondersteuning efficiënter en effectiever te maken. Een voorbeeld hiervan is de hulpwijzer Brabantse Wal. Ook wordt actief integraal samengewerkt door medewerkers op het gebied van Jeugd Participatie en Wmo.

Het is noodzakelijk om effectiever en efficiënter te werken omdat met de overheveling van de taken het (totaal)budget flink verminderd is.

Ook het transformatieplan Sociaal en Veilig wordt verder doorontwikkeld en uitgerold waarbij de ombuigingen bij de GI's worden meegenomen. Lokaal zorgen we dat ons veiligheidsteam steeds blijft doorontwikkelen met als doel een sluitend lokaal veiligheidsnetwerk.

3. Kwaliteit en monitoring

Door de ontwikkeling van het lokale dashboard jeugd hebben we real-time en accurate informatie over de inzet van alle soorten jeugdhulp in onze gemeente. We hebben de mogelijkheid deze informatie naast de informatie uit het GRIP dashboard te gebruiken zodat we een directe vergelijking kunnen maken met cijfers uit de jeugdhulpregio. Trends zijn hierdoor sneller te signaleren, tevens kan hierdoor sneller geacteerd worden op veranderingen of verschillen ten opzichte van de jeugdhulpregio. We zijn hierdoor steeds meer in control en sturen op kwaliteit in maatwerk voorzieningen, Landelijke Transitie Arrangementen (LTA), duurzaam arrangementen en hoog complex arrangementen.